

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.010.01.2022

Pan
Jarosław Wieczorek
Wojewoda Śląski
ul. Jagiellońska 25,
40-032 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/033 – Usługi asystenta osobistego jako wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach ¹ , ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Wieczorek, Wojewoda Śląski ² od 8 grudnia 2015 r. (akta kontroli tom I, str. 2)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenie wsparcia w formie usług asystenta osobistego osób niepełnosprawnych. 2. Realizacja Programu: Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021. Do realizacji celu kontroli wykorzystane zostaną także dane statystyczne i dokumenty z wcześniejszego i późniejszego okresu, mające związek z działaniami objętymi kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Michał Nowak – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/91/2022 z 11 kwietnia 2022 r. (akta kontroli tom I, str. 1)

¹ Dalej: ŚUW lub Urząd.

² Dalej: Wojewoda lub Wojewoda Śląski.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wojewoda Śląski zgodnie z obowiązującymi wymogami zamieszczał ogłoszenia o naborze wniosków do Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej⁵ w edycji 2019-2020 oraz 2021 oraz przekazywał zainteresowanym podmiotom informacje o zasadach Programu i udzielał odpowiedzi na pytania z tym związane. Proces naboru i oceny wniosków o udział w Programie został przeprowadzony zgodnie z obowiązującymi zasadami, z zachowaniem terminów umożliwiających realizację zaplanowanych zadań. Po dokonaniu oceny merytorycznej wniosków Wojewoda terminowo przekazywał Ministrowi Rodziny i Polityki Społecznej⁶ wnioski na środki finansowe z Programu. Umowy poddane szczegółowemu badaniu w trakcie kontroli spełniały wymogi ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym⁷ oraz Programu i zostały, w edycji 2021 Programu, zawarte zgodnie z obowiązującymi terminami.

Wojewoda przekazywał do jednostek samorządu terytorialnego⁸ środki na realizację Programu zgodnie z terminami wynikającymi z zawartych umów, a także rzetelnie analizował i rozliczał przyznane środki po zakończeniu realizacji Programu. Ponadto, Wojewoda monitorował, koordynował i sprawował rzetelny nadzór nad realizacją Programu, a także przeprowadził kontrolę jego realizacji i zamieścił w planie kontroli Urzędu kolejne kontrole w tym zakresie.

Stwierdzona w działalności Urzędu nieprawidłowość w badanym zakresie dotyczyła edycji 2019-2020 Programu i polegała na niezamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej⁹ listy rekomendowanych gmin i powiatów, których wnioski zatwierdził Minister¹⁰.

OBSZAR

1. Przygotowanie i wdrożenie wsparcia w formie usług asystenta osobistego osób niepełnosprawnych

Opis stanu faktycznego

1.1. Działania informacyjne związane z Programem

a) Program adresowany był do gmin i powiatów, w których istniała potrzeba świadczenia usług asystenta osoby niepełnosprawnej. Źródłem finansowania Programu były środki ujęte w planie finansowym Funduszu Solidarnościowego. Edycja 2019-2020 Programu została ogłoszona w dniu 3 października 2019 r.¹¹ i była realizowana w okresie od 1 października 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. Termin składania wniosków o udział w Programie przez jst do właściwego wojewody wyznaczono do dnia 22 października 2019 r. Wojewoda miał sporządzić i przekazać wnioski na środki finansowe z Programu wraz z listą rekomendowanych wniosków, Ministrowi w terminie do dnia 5 listopada 2019 r. Minister miał dokonać ostatecznej weryfikacji i zatwierdzenia wniosków złożonych przez wojewodów w terminie do dnia 19 listopada 2019 r.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Program.

⁶ Do 5 października 2020 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dalej: Minister.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1787 ze zm.

⁸ Dalej: jst.

⁹ Dalej: BIP.

¹⁰ Co uzupełniono dopiero w trakcie niniejszej kontroli NIK.

¹¹ <https://niepelnosprawni.gov.pl/a.966.rozpoczal-sie-nabor-wnioskow-w-ramach-programu-asystent-osobisty-osoby-niepelnosprawnej-edycja-2019-2020>

Nabór wniosków w edycji 2021 Programu ogłoszony został w dniu 3 grudnia 2020 r.¹² Jst mogły składać wnioski do właściwego wojewody w terminie do 31 grudnia 2020 r.¹³. Program był realizowany od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. Wojewoda miał sporządzać i przekazywać wnioski na środki finansowe w ramach Programu wraz z listą rekomendowanych wniosków Ministrowi w terminie do dnia 20 stycznia 2021 r.¹⁴ Minister miał dokonać ostatecznej weryfikacji i zatwierdzenia wniosków złożonych przez wojewodów w terminie do dnia 5 lutego 2021 r.¹⁵

W latach objętych kontrolą ogłoszenie o naborze wniosków do Programu zostało zamieszczone na stronie Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Urzędu oraz w BIP Urzędu. W ramach zadań Wojewody, do których należało między innymi koordynowanie Programu, wszystkie komunikaty o Programach jak również o ich zmianach były w zależności od wagi sprawy udostępniane jednostkom samorządu terytorialnego w następujących formach:

- za pośrednictwem platformy e-PUAP (edycje 2019-2020 i 2021) pismami o numerach: PSI.946.6.2019 z dnia 7 października 2019 r.; PSXI.946.17.2020 z dnia 4 grudnia 2020 r.; PSXI.946.17.2020 z dnia 30 grudnia 2020 r.; PSXI.946.19.2.2020 z dnia 25 lutego 2021 r.;
- na stronie Urzędu – Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej (edycja 2021);
- na stronie podmiotowej BIP (edycje 2019-2020 i 2021).

Zamieszczane informacje były kompletne i były publikowane niezwłocznie po ogłoszeniu przez Ministra. W związku z ewentualnymi zmianami poszczególnych załączników do Programów autorstwa Ministerstwa, na stronie Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Urzędu dołączane były również linki przekierowujące do strony Biura Pełnomocnika Rządu do Osób Niepełnosprawnych ze źródłowym ogłoszeniem. (akta kontroli tom I, str. 15, 27-60, 382-423 ; tom II, str. 802-826, 828-829)

b) Informacje związane z naborem wniosków, oprócz zamieszczenia na stronach internetowych były przekazywane za pośrednictwem platformy e-PUAP do wszystkich jednostek szczebla gminnego i powiatowego z terenu województwa śląskiego, które były adresatami Programu. Informacje/komunikaty ukazujące się po ogłoszeniu list rekomendowanych wniosków zatwierdzonych przez Ministra były kierowane do jst zakwalifikowanych do realizacji programu, ze względu na przedmiot sprawy, której dotyczyły.

(akta kontroli tom I, str. 15, 27-29, 397-410; tom II, str. 802-826, 829)

c) Wojewoda udzielał informacji o zasadach Programu i warunkach naboru wniosków w okresie objętym kontrolą, wysyłając pisma do wszystkich jst z terenu województwa śląskiego, które były adresatami Programu, wskazując rozpoczęcie naboru wniosków oraz linki przekierowujące do materiałów źródłowych autora Programu. Ponadto rozpowszechniając idee Programu, udzielano odpowiedzi na zgłaszane pytania w formie mailowej oraz telefonicznej. W latach 2019-2021 przed rozpoczęciem realizacji Programów wpłynęło od gmin/powiatów zainteresowanych realizacją Programu około 20 pytań, a najczęściej zadawane/powtarzające się pytania dotyczyły m.in.: konieczności podjęcia przez jednostki samorządu terytorialnego uchwały, równoległego korzystania z innych form wsparcia przez beneficjentów Programu; modyfikowalności umów, wykluczenia wnioskodawców z Programu, samodzielnego wyboru asystenta przez beneficjenta, przekazania kosztów obsługi Programu

¹²<https://niepelnosprawni.gov.pl/a,1133,komunikat-o-ogloszeniu-programu-asystent-osobisty-osoby-niepelnosprawnej-edycja-2021>

¹³ Na podstawie komunikatu Ministra z dnia 23 grudnia 2020 r. termin ten następnie przedłużono do dnia 8 stycznia 2021 r. <https://niepelnosprawni.gov.pl/a,1155,komunikat-w-sprawie-wydłużenia-terminow-naboru-wnioskow-w-ramach-programow-resortowych-mrips-opieka-wytchnieniowa-edycja-2021-oraz-asystent-osobisty-osoby-niepelnosprawnej-edycja-2021>

¹⁴ Na podstawie komunikatu Ministra z dnia 23 grudnia 2020 r. termin ten przesunięto do dnia 29 stycznia 2021 r.

¹⁵ Na podstawie komunikatu Ministra z dnia 23 grudnia 2020 r. termin ten przesunięto do dnia 12 lutego 2021 r.

w przypadku zlecenia zadania, ponoszenia odpłatności przez beneficjenta Programu, wskazywania w umowie pomiędzy Wojewodą a jednostką samorządu terytorialnego ośrodka pomocy społecznej jako realizatora Programu – w aspekcie numeru rachunku bankowego.

Na wszystkie pytania udzielono odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, umożliwiając terminową realizację zadań.

(akta kontroli tom I, str. 15, 27-29, 397-410; tom II, str. 826, 829)

d) Zgodnie z zadaniami nałożonymi na Wojewodę przez zapisy programowe, gminy i powiaty były informowane o obowiązku i terminie złożenia oświadczenia o przyjęciu lub rezygnacji ze środków przyznanych w ramach Programu za pośrednictwem platformy ePUAP, zarówno w ramach edycji 2019-2020, jak i edycji 2021.

(akta kontroli tom I, str. 14, 16, 30-45)

1.2. Nabór i ocena złożonych wniosków

Liczba pierwotnych wniosków o dofinansowanie złożonych przez gminy/powiaty w związku z Programem wyniosła:

- W 2019 r.: 2 wnioski na kwotę 106 801,11 zł;
- W 2020 r.: 59 wniosków na kwotę 9 847 239,38 zł;
- W 2021 r.: 82 wnioski na kwotę 35 327 521,81 zł.

Łączna wartość pierwotnych wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą wyniosła 45 281 562,30 zł, a wniosków po aktualizacji 26 203 770,40 zł¹⁶. Spośród ww. wniosków pięć zostało odrzuconych, z tego dwa na etapie oceny formalnej i trzy po zakończeniu tego etapu¹⁷. Przyczyną odrzucenia były błędy w poprawionych wnioskach o dofinansowanie¹⁸ oraz rezygnacja wnioskodawcy z ubiegania się o środki ze względu na problemy organizacyjne przy realizacji Programu¹⁹.

(akta kontroli tom I, str. 90-113, 538-538A; tom II, str. 968-971, 977-1084)

a) Zarówno zapisy programowe edycji 2019-2020 i 2021, jak również przepisy ustawy o Funduszu Solidarnościowym nie obligowały Wojewody do powołania zespołu w celu dokonania oceny wniosków złożonych w związku z Programem. Jak pisał I Wicewojewoda Śląski: *Zaangażowanie większej liczby pracowników generowałoby dodatkowe koszty i byłoby nieracjonalnie z punktu widzenia ekonomicznego.*

Zadania należące do Wojewody w edycji 2019-2020 zostały powierzone dwóm pracownikom Oddziału Środowiskowej Pomocy Społecznej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Urzędu jako dodatkowe zadania. Minister wstępnie oszacował zwiększenie środków finansowych w budżecie Wojewody na pokrycie kosztów osobowych i utrzymania jednego stanowiska do realizacji zadań związanych z obsługą Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych. W ślad za tym, decyzją Dyrektora Generalnego Urzędu z dnia 14 lutego 2019 r., Wydziałowi Rodziny i Polityki Społecznej zostały powierzone nowe zadania, wynikające z powyższej ustawy. Oszacowano, że wysokość środków wystarczy na 1,5 etatu. Jednocześnie biorąc pod uwagę finansowy i rozwojowy charakter programów objętych planem działania na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych na 2019 rok, uzyskano zgodę Dyrektora Generalnego na dodatkowe 0,5 etatu ze środków wynagrodzeń Urzędu, aby móc utworzyć dwuosobowy zespół. Ze względu na niedostateczne przygotowanie kandydatów na ww. stanowisko oraz ograniczenia związane z epidemią COVID-19, w wyniku rozstrzygniętego naboru, w dniu 1 sierpnia

¹⁶ W latach 2019 i 2020 nie dokonywano aktualizacji wniosków, natomiast wskutek aktualizacji w roku 2021 łączna wartość zaktualizowanych wniosków została zmniejszona z 35 327 521,81 zł do 16 249 729,91 zł.

¹⁷ Wszystkie z edycji 2021.

¹⁸ 4 przypadki.

¹⁹ 1 przypadek.

2020 r. zatrudniono pierwszą z wyłonionych osób, natomiast druga z nich, podjęła pracę 1 października 2020 r.

Po obsadzeniu wakatów wszystkie zadania związane z merytoryczną obsługą Programu przejęły dwie osoby zatrudnione na wieloosobowym stanowisku pracy ds. obsługi Funduszu Solidarnościowego Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej, które zgodnie z opisem stanowiska pracy przeprowadzały nabór i oceniały wnioski składane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach realizacji programów wynikających z ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

Dokonywanie oceny złożonych wniosków w latach objętych kontrolą następowało zgodnie z zapisami programowymi określającymi: wzory załączników; limity godzin usług asystenckich; limity poszczególnych kategorii kosztów asystenckich oraz wysokość kosztów obsługi.

W edycji 2019-2020 dodatkowo wnioski były sprawdzane pod względem kryteriów formalnych (tj.: złożenie przez uprawniony podmiot, sygnowanie przez osoby upoważnione oraz dołączenie niezbędnych upoważnień/pełnomocnictw).

W edycji 2021 Minister wprowadził do Programu załącznik nr 11 o nazwie *Karta oceny wniosku gminy/powiatu na środki finansowe w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”* - edycja 2021. Załącznik ten określał punktowane szczegółowe kryteria formalne oraz merytoryczne²⁰.

Jak dodał I Wicewojewoda, *Pracownicy dokonujący analizy złożonych do wojewody wniosków kierowali się powyższymi kryteriami, których obszar nie pozostawia miejsca na subiektywną ocenę.*

(akta kontroli tom I, str. 14, 17-19, 625-669)

b) Do szczegółowego badania wybrano próbę 20 wniosków złożonych w edycji 2019-2020 i 2021, z tego:

- pięć wniosków odrzuconych²¹;
- jeden wniosek (zadanie) poddany kontroli po zakończeniu zadania²²;

²⁰ Ocena formalna obejmowała spełnienie następujących warunków:

- kompletnie i prawidłowo wypełniony wniosek zgodnie z obowiązującym wzorem, przesłany w terminie i na właściwy adres;
- wniosek zawiera wszystkie wymagane załączniki;
- wniosek zawiera kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania, skonstruowaną w jasny i przejrzysty sposób;
- wniosek został złożony przez uprawniony podmiot (gminę/powiat).

Weryfikacja założeń ustawowych, jako część kryteriów merytorycznych obejmowała:

- adekwatność wniosku w odniesieniu do celów programu;
- potencjalny wpływ zadań na beneficjentów, w tym także trwałość rezultatów zadań zawartych we wniosku;
- zasadność wysokości wnioskowanych środków w stosunku do celu, rezultatów i zakresu zadań, które obejmuje wniosek;
- zdolność organizacyjną wnioskodawcy oraz przygotowanie instytucjonalne do realizacji zadań.

Dodatkowymi kryteriami oceny merytorycznej były:

- doświadczenie wnioskodawcy w realizacji zadań podobnego rodzaju (posiadanie wiedzy i doświadczenia w realizacji zadań w poprzednich latach, w tym w szczególności w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych);
- kadra - kwalifikacje osób, przy udziale których realizowane będzie zadania (koordynator usług, wnioskodawca wykaże, że dysponuje lub będzie dysponował na czas realizacji Programu osobami zdolnymi koordynować i wykonywać usługi asystenta);
- spójność kalkulacji kosztów z opisem działań, w tym: adekwatności i celowości w odniesieniu do przedstawionego zakresu rzeczowego zadania;
- zasięg oddziaływania i dostępność dla odbiorców: określenie przewidywanej liczby uczestników Programu, w tym: planowana liczba osób niepełnosprawnych (w tym dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności wymagających wysokiego poziomu wsparcia) oraz planowana liczba osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi i trudnościami związanymi z mobilnością i komunikacją.

²¹ Wszystkie przypadki, które miały miejsce w obu edycjach.

²² Jedyne przypadek w obu edycjach poddany kontroli.

- cztery wnioski, w przypadku których nie wystąpiły zwroty (tj. wykorzystano 100% środków)²³;
- pięć wniosków, w przypadku których nastąpiło opóźnienie w zwrocie niewykorzystanych środków²⁴;
- pięć wniosków, w przypadku których przyznana kwota dotacji była niższa od wnioskowanej²⁵;

(akta kontroli tom II, str. 968-972)

Badanie ww. próby wykazało, że:

- Przy ocenie wniosków w edycji 2019-2020 i 2021 Programu brano pod uwagę zasady wynikające z ustawy o Funduszu Solidarnościowym, ogłoszenia o naborze wniosków oraz Programu. W edycji 2021 brano również pod uwagę kryteria dodatkowe. Natomiast odnosząc się do wcześniejszej edycji Programu Wojewoda wyjaśnił: *Żadne kryteria dodatkowe nie były stosowane przy ocenie wniosków – nie były one ani zalecane, ani narzucone zarówno przez zapisy Programu, jak i wskazania Ministerstwa.*

(akta kontroli tom II, str. 973-1344; tom III, str. 1345-1954, 2039, 2044-2046)

- Odrzucenie szczegółowo zbadanych wniosków²⁶ o udział w Programie z przyczyn formalnych było każdorazowo zasadne. Szczegółowo opisano to w pkt 1.2 wystąpienia.

(akta kontroli tom II, str. 973-1084)

- W edycji 2019-2020 Programu w przypadku stwierdzenia we wniosku błędów lub braków Urząd informował wnioskodawcę telefonicznie o nieprawidłowościach i wzywał do poprawienia wniosku w terminie nieprzekraczającym 14 dni kalendarzowych. W edycji 2021 Programu w przypadku stwierdzenia we wniosku błędów lub braków informowano wnioskodawcę telefonicznie lub pisemnie o nieprawidłowościach i wzywano do poprawienia wniosku. Termin ustalano indywidualnie tak, aby umożliwić wnioskodawcy uzupełnienie bądź poprawę wniosku.

(akta kontroli tom II, str. 973-1344; tom III, str. 1345-1954, 2005, 2016-2019)

- Proces oceny wniosków w edycji 2019-2020 Programu nie był dokumentowany. Odnosząc się do pytania o sposób oceny wniosków w edycji 2019-2020, Wojewoda Śląski wyjaśnił: *Na początku realizacji Programu kwestie formalne związane z naborem wniosków przypisane były w ramach dodatkowych zadań inspektorom wojewódzkim zatrudnionym w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Urzędu. Z racji tego, że na etapie procedowania spraw związanych z Programem "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" – edycja 2019-2020 w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej nie było komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację zadań związanych z Funduszem Solidarnościowym, zadania dotyczące Programu polecone zostały do wykonania dwojgu pracownikom Oddziału ds. Środowiskowej Pomocy Społecznej. W pierwszej kolejności dokonano założenia numeru sprawy w obowiązującym w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach systemie EZD, czyli systemie Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją pod numerem JRWA PSI.946.6.2019,*

²³ 4 z 5 przypadków, które miały miejsce w obu edycjach – wybrane wg najwyższej przyznanej kwoty dotacji.

²⁴ 3 z 4 wniosków z pierwszej edycji i 2 z 3 wniosków z drugiej edycji – wybrane wg najwyższej przyznanej kwoty dotacji.

²⁵ Wyłącznie wnioski z edycji 2021 – wybrane wg najwyższej przyznanej kwoty dotacji (w edycji 2019-2020 kwoty wnioskowane były każdorazowo równe kwotom przyznanym).

²⁶ Pięć wniosków.

dotyczącym zlecenia zadań z zakresu pomocy społecznej i wspierania finansowego. Był to jedyny numer, do którego można było w ówczesnym czasie przypisać zadanie (...).

- Każdy wpływający wniosek danej jednostki samorządu terytorialnego dołączany był do sprawy w systemie EZD. Część wniosków przekazywana była za pośrednictwem platformy e-PUAP, część od razu w wersji papierowej, podwójnie „zaciągane do sprawy” wnioski oznaczane były dla porządku jako „wersja papierowa”. Dokumenty w wersji papierowej segregowane były w dedykowanym dla sprawy segregatorze.
- Każdy wniosek, który wpłynął w sprawie oceniany był w pierwszej kolejności w aspekcie dopełnienia terminu dla jego złożenia,
- następnie sprawdzana była poprawność wnioskodawców – czy wniosek złożony został przez stosowne organy JST,
- pod względem formalnym sprawdzane były podpisy osób upoważnionych, dołączone upoważnienia, właściwe wyliczenie kwot, limitów godzin asystenckich,
- w przypadku wątpliwości następowały konsultacje z informatykami Urzędu odnośnie składania podpisów kwalifikowanych,
- w przypadku stwierdzenia braków/błędów formalnych kontaktowano się telefonicznie z gminami/powiatami w sprawie złożenia korekt wniosków,
- korekty wniosków sukcesywnie podłączane były pod sprawę w systemie EZD z oznaczeniem pism jako „korekta wniosku”,
- następnie dokonywana była analiza złożonych korekt wniosków – w przypadku błędów ponownie kontaktowano się telefonicznie z gminami/powiatami w sprawie poprawy złożonej korekty wniosków,
- finalnie poprawne wnioski podłączano pod sprawę w systemie EZD oraz w wersji papierowej zamieszczano w segregatorze.

(akta kontroli tom II, str. 802-804; tom III, str. 2039, 2044-2046)

- W edycji 2021 Programu oceny wniosku dokonywano każdorazowo zgodnie z wzorem karty oceny wniosku gminy/powiatu;
(akta kontroli tom II, str. 973-976B, 1282-1344; tom III, str. 1345-1954)
- Ocenie merytorycznej podlegały wyłącznie wnioski spełniające kryteria formalne. Liczba punktów otrzymanych przez zbadanych 10 wniosków złożonych w edycji 2021 Programu wyniosła od 14 do 17. Pisemna dokumentacja oceny merytorycznej²⁷ zawierała wszystkie elementy przewidziane w obowiązujących w roku 2021 zasadach naboru, a z dokumentacji wynikało jednoznacznie dlaczego dana oferta otrzymała daną liczbę punktów.
(akta kontroli tom II, str. 973-976B, 1282-1344; tom III, str. 1345-1954)
- W edycji 2019-2020 Programu nie ograniczono kwoty dotacji w stosunku do wnioskowanej. W edycji 2021 Minister w związku z zapisami programowymi działu VIII pkt. 11 ograniczył wnioskowaną przez Wojewodę Śląskiego kwotę dofinansowania o 50%. W związku z czym wnioskowane przez poszczególne jst wielkości środków zostały również proporcjonalnie zmniejszone o 50%. Decyzję w tym zakresie podjął Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Urzędu. Jak pisał Wojewoda: *Powyższe zastosowano mając na uwadze objęcie wsparciem usługą asystencką jak największej liczby osób*

²⁷ Tj. karta oceny wniosku gminy/powiatu.

niepełnosprawnych z jak największego obszaru województwa śląskiego; jak również fakt, iż wszystkie rekomendowane jednostki spełniły kryteria punktowe kwalifikujące do dofinansowania. Zmniejszeniu dofinansowania towarzyszyła zmiana zakresu działania w aspekcie wnioskowanej liczby beneficjentów, liczby godzin usług asystenckich oraz planowanej liczby asystentów. Decyzję w tym zakresie podejmowały jst. Dla wszystkich rekomendowanych wniosków zastosowano zatem jednolite i przejrzyste zasady ograniczenia kwoty dofinansowania.

(akta kontroli tom I, str. 99-113; tom II, str. 968-971, 973-976B, 1282-1344; tom III, str. 1345-1954, 2006, 2018-2019)

- W edycji 2021 Programu, w konsekwencji zmniejszenia kwot dofinansowania, wnioskodawcy składali każdorazowo zaktualizowane wnioski o udział w Programie.

(akta kontroli tom II, str. 973-976B, 1282-1344; tom III, str. 1345-1954)

c) Po dokonaniu oceny wniosków złożonych w związku z Programem, Wojewoda Śląski przekazał Ministrowi wnioski na środki finansowe z Programu wraz z listą rekomendowanych wniosków, które uzyskały najwyższą liczbę punktów w wyznaczonych terminach, tj.:

- edycja 2019-2020 – 5 listopada 2019 r.;
- edycja 2021 – 18 stycznia 2021 r.

W edycji 2021 na telefoniczne polecenie pracownika Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 5 lutego 2021 r. wniosek Wojewody został uzupełniony o listę poszczególnych jst rekomendowanych dla województwa śląskiego. Ponadto po telefonicznej rozmowie z ww. pracownikiem, przeprowadzonej dnia 8 lutego 2021 r. przekazano korektę wniosku Wojewody, dotyczącą zmiany kosztu ubezpieczeń OC lub NNW asystentów.

W dniu 26 lutego 2021 r. skierowane zostało pismo dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 25 lutego 2021 r., w którym Wojewoda został zobowiązany do przekazania aktualizacji wniosku na środki finansowe z Programu – edycja 2021. W niniejszej korespondencji wskazano, że w związku z zaakceptowaniem w dniu 19 lutego 2021 r. listy rekomendowanych wniosków w ramach Programu – edycja 2021 wraz z rekomendowaną wysokością kwoty przyznanych środków z Funduszu Solidarnościowego, uwzględniając zapis części VIII ust. 11 Programu, w brzmieniu którego kwota przyznanych środków z Funduszu Solidarnościowego może być niższa od wskazanej we wniosku wojewody na środki finansowe z Programu – edycja 2021, Minister zastrzegł sobie prawo zaproponowania innej kwoty wsparcia finansowego niż wnioskowana przez Wojewodę. Termin na przekazanie aktualizacji wniosku Wojewody na środki finansowe z Programu został określony na 10 marca 2021 r. Po poinformowaniu zarekomendowanych do realizacji zadania jednostek samorządu terytorialnego o konieczności zaktualizowania załącznika nr 1 do Programu oraz po ocenie nowo przesłanych wniosków, Wojewoda sporządził i przekazał 10 marca 2021 r. Ministrowi aktualizację wniosku wraz z listą rekomendowanych wniosków.

(akta kontroli tom I, str. 14, 19-20, 46-113)

d) W edycji 2019-2020 Programu Wojewoda nie zamieszczał listy rekomendowanych wniosków jst na swojej stronie podmiotowej w BIP, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W edycji 2021 w związku z koniecznością aktualizacji wniosku Wojewody Śląskiego, w konsekwencji również wniosków poszczególnych zarekomendowanych jednostek, po ogłoszeniu w dniu 24 lutego 2021 r. przez Ministra zatwierdzonej listy rekomendowanych wniosków z ogólnymi kwotami dla województw, niezwłocznie została zamieszczona informacja na stronie Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej

z linkiem przekierowującym do strony Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych ze źródłowym ogłoszeniem.

Po zaakceptowaniu przez Ministra zaktualizowanego wniosku, który zawierał listę podmiotów wraz z obniżonymi kwotami Wojewoda w dniu 8 kwietnia 2021 r. zamieścił informację w BIP z listą rekomendowanych gmin i powiatów (w ciągu 30 dni od terminu złożenia aktualizacji wniosku). Opublikowanie powyższej informacji było możliwe dopiero po ostatecznej weryfikacji i zatwierdzeniu list rekomendowanych przez Ministra, tj. po 10 marca 2021 r.

(akta kontroli tom I, str. 90-113, 382-396; tom II, str.827, 833-834; tom III, str. 1989-2003, 2005, 2014-2015)

1.3. Umowy z gminami / powiatami w sprawie przekazania środków w ramach Programu

W latach objętych kontrolą podpisanych zostało łącznie 136 umów z gminami/powiatami ws. przekazania środków w ramach Programu, z tego 59 umów w 2020 r. i 77 umów w 2021 r. Wartość zawartych umów wyniosła odpowiednio: 9 847 239,38 zł i 16 249 729,91 zł, a łączna kwota wykorzystanych środków odpowiednio: 5 314 917,40 zł i 11 699 905,56 zł. Żadna z zawartych umów nie była aneksowana²⁸. W 2019 i 2021 r. nie doszło do rozwiązania żadnej z ww. umów. W roku 2020 rozwiązana została jedna umowa²⁹. Całkowita wartość rozwiązanej umowy wyniosła 597 723,75 zł.

(akta kontroli tom I, str. 14, 21-22, 114-120, 538-538A; tom II, str. 741-801)

Każda z 15 zbadanych umów zawartych pomiędzy Wojewodą Śląskim a jst w związku z realizacją Programu była zgodna z wzorem zamieszczonym na stronie Ministra i zawierała wszystkie wymagane elementy wskazane w art. 13 ust. 10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym. Szczegółowo zbadane umowy z pięcioma jst w edycji 2019-2020 Programu zostały zawarte z opóźnieniem³⁰. Najkrótszy, najdłuższy i średni czas podpisania umowy wyniósł odpowiednio 69, 90 i 80 dni. Opóźnienie wynosiło od 39 do 60 dni:

- Gmina Jasienica - Umowa nr PSI.946.7.14.2019 z 17 lutego 2020 r. (90 dni od zatwierdzenia listy przez Ministra);
- Miasto Częstochowa – Umowa nr PSI.946.7.8.2019 z 11 lutego 2020 r. (84 dni od zatwierdzenia listy przez Ministra);
- Miasto Rybnik – Umowa nr PSI.946.7.32.2019 z 10 lutego 2020 r. (83 dni od zatwierdzenia listy przez Ministra);
- Miasto Świętochłowice – Umowa nr PSI.946.7.39.2019 z 1 lutego 2020 r. (74 dni od zatwierdzenia listy przez Ministra);
- Miasto Zabrze – Umowa nr PSI.946.7.47.2019 z 27 stycznia 2020 r. (69 dni od zatwierdzenia listy przez Ministra).

(akta kontroli tom II, str. 1097-1107, 1134-1144, 1179-1189, 1219-1229, 1250-1260)

Odnosząc się do powyższego Wojewoda wyjaśnił: *Żadna z 5 wybranych do badania jednostek edycji 2019-2020 nie podpisała umowy w terminie, podobnie jak pozostałe jednostki, gdyż było to niewykonalne. 19 listopada 2019 r. Pan Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu w zastępstwie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej*

²⁸ Zgodnie z pismem Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 sierpnia 2020 r., zapisy Programu jak i umów zawartych w związku z dotacjami na realizację Programu nie przewidywały możliwości ich aneksowania.

²⁹ Nr PSI.946.7.31.2019 z dnia 5 lutego 2020 r. zawartej między Wojewodą Śląskim i Gminą Ruda Śląska – rozwiązanie w trybie określonym w § 8 ust. 1 zapisów umownych.

³⁰ W Programie – edycja 2019-2020, dział XI – zadania Wojewody, pkt 7 zapisano, iż do zadań Wojewody należy zawieranie umów z gminami/powiatami w terminie 30 dni od zatwierdzenia przez Ministra listy rekomendowanych wniosków.

zaakceptował listy rekomendowanych wysokości wniosków kwot dofinansowań w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2019-2020, co za tym idzie, w teorii termin do zawarcia przez Wojewodę umów z gminami/powiatami winien wynosić 30 dni, tj. 19 grudnia 2019 r. winniśmy mieć pozawierane wszystkie umowy.

Tymczasem sama umowa dwustronna pomiędzy Ministrem a Wojewodą w wersji papierowej – do podpisu przez Wojewodę (z narzuconą przez Ministerstwo datą 26 listopada 2019 r.), wpłynęła do Ś.U.W. dopiero 3 grudnia 2019 r. Podpisany egzemplarz umowy został osobiście dostarczony do Ministerstwa – Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych 12 grudnia 2019 r. z uwagi na to, iż w tym dniu odbywała się narada, na którą zaproszeni byli przedstawiciele wojewodów z terenu całej Polski.

Dopiero po tym fakcie możliwe było formalne przygotowanie i przesłanie jednostkom samorządu terytorialnego umów dwustronnych: Wojewoda-gminy/powiaty, co też zostało uczynione: przy piśmie nr PSI.946.8.2019 z 9 stycznia 2020 r. Wszystkie umowy w przedmiocie realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2019-2020 do zawarcia pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim, a gminami i powiatami z terenu województwa śląskiego, które aplikowały na środki finansowe na rok 2020 w ramach Funduszu Solidarnościowego przesłane zostały do ww. jednostek samorządu terytorialnego 14 stycznia 2020 r.

O tym, że do 27 stycznia 2020 r. umowy z Wojewodą Śląskim podpisało jedynie 15 jednostek samorządu terytorialnego, Ministerstwo - Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych zostało poinformowane w piśmie z 27 stycznia 2020 r. nr PSI.946.8.2019. Jednocześnie w przedmiotowym piśmie przekazana została informacja, że pozostałe jednostki samorządu terytorialnego, które aplikowały o środki finansowe z Programu, zadeklarowały nadesłanie podpisanych umów w najbliższym czasie. W ww. piśmie przekazana została ponadto informacja o rezygnacji z realizacji Programu w roku 2019 przez wszystkie wnioskujące jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa śląskiego, tj. gminę Częstochowa oraz powiat żywiecki.

(akta kontroli tom I, str. 597-600; tom III, str. 2005, 2015-2016, 2023-2037)

Umowy z 10 jst w edycji 2021 Programu zostały zawarte terminowo³¹. Najkrótszy, najdłuższy i średni czas podpisania umowy wyniósł, odpowiednio: 17, 28 i 23,7 dni.

(akta kontroli tom I, str. 597-600; tom II, str. 972-1344; tom III, str. 1345-1954, 2005-2006, 2015-2016, 2018-2019, 2023-2037)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wojewoda nie zamieścił na swojej stronie podmiotowej w BIP listy rekomendowanych gmin i powiatów z edycji 2019-2020 Programu, których wnioski zatwierdził Minister, stosownie do wymogów art. 13 ust. 7 ustawy o Funduszu Solidarnościowym. Powyższe zostało uzupełnione dopiero w trakcie niniejszej kontroli NIK.

Odnosząc się do powyższego Wojewoda Śląski wyjaśnił: W edycji Programu: 2019-2020 listy rekomendowanych gmin i powiatów, których wnioski o udział w Programie zatwierdził Minister nie zostały zamieszczone w BIP Urzędu oraz na stronie Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej. Wynikało to z faktu, iż po pierwsze: wymóg zamieszczania rzeczonych danych określony został w Programie, nie w części XI – wśród zadań Wojewody, a w cz. VIII, dotyczącej finansowania Programu oraz warunków przyznawania gminom/powiatom

³¹ W Programie – edycja 2021, dział XII – zadania Wojewody, pkt 8 zapisano, iż do zadań Wojewody należy zawieranie umów z gminami/powiatami w terminie 30 dni od podpisania umowy z Ministrem.

środków z Funduszu. Taka konstrukcja Programu doprowadziła do przeoczenia zapisu cz. VIII pkt. 5. Po drugie, w Programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 nie było określonego terminu do dokonania zamieszczenia ww. danych – został on określony dopiero w cz. VII, pkt 6 Programu edycji 2021. Brak takiego wskazania spotęgował aspekt niedopatrzeń. Ponadto należy wskazać, że edycja Programu 2019-2020 przypadła w okresie wdrażania zadań z Funduszu Solidarnościowego, kiedy w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej nie było utworzonej komórki organizacyjnej, odpowiedzialnej za realizację zadań związanych z Funduszem Solidarnościowym, a zadania te z uwagi na niewystarczającą obsadę kadrową powierzone zostały do wykonania pracownikom Oddziału ds. Środowiskowej Pomocy Społecznej: Paniom (...) oraz (...) w ramach dodatkowych zadań, przy znacznym obciążeniu pracowników bieżącą pracą zawodową. Dopiero przy kolejnej edycji Programu: 2021, utworzenie komórki organizacyjnej i zatrudnienie pracowników odpowiedzialnych wyłącznie za kwestie związane z Funduszem Solidarnościowym – umożliwiło i w konsekwencji spowodowało profesjonalizację obsługi zadań związanych z Funduszem Solidarnościowym. Należy również wskazać, że:

- 20 listopada 2019 r. Pani (...) – Naczelnik Wydziału do Spraw Obsługi Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w Biurze Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazała do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach informację, że 19 listopada 2019 r. Pan Minister Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu w zastępstwie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zaakceptował Listy rekomendowanych wysokości wniosków kwot dofinansowań w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2019-2020. Środki przyznane na dofinansowanie realizacji Programu wyniosły 100% wnioskowanej kwoty,

- Wydział Rodziny i Polityki Społecznej niezwłocznie: 21 listopada 2019 r. powiadomił o tym fakcie wszystkie aplikujące jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa śląskiego, przekazując jednocześnie:

- oświadczenie o przyjęciu środków finansowych z Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2019-2020;
- wniosek Wojewody Śląskiego na środki finansowe z Programu w roku 2019;
- wniosek Wojewody Śląskiego na środki finansowe z Programu w roku 2020, oraz wyjaśniając szczegółowo kwestie dotyczące oświadczeń o przyjęciu środków finansowych z Programu.

Ponadto poinformowano w zakresie publikacji list rekomendowanych wysokości wniosków kwot dofinansowań w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2019-2020 na stronie podmiotowej Ministerstwa w BIP oraz na stronie Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.

Dodatkowo wyjaśniam, że wszelkie zapytania samych jednostek samorządu terytorialnego odnośnie treści i realizacji Programu, czy też zapytania osób nigdy nie pozostawały bez odpowiedzi, w tym także pytania złożone w trybie przepisów ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Odnosnie zaistniałego, ww. niedopatrzeń, związanego z niezamieszczeniem w BIP Urzędu oraz na stronie Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Urzędu listy rekomendowanych gmin i powiatów, których wnioski o udział w Programie zatwierdził Minister, wraz z kwotą przyznanych środków, uprzejmie informuję, iż podjęto już działania naprawcze i dane takie zostały na tych stronach opublikowane.

Zdaniem NIK, ustawowy wymóg publikacji ww. danych uzasadnia, pomimo przedstawionej przez Urząd argumentacji, sformułowanie nieprawidłowości w tym zakresie.

(akta kontroli tom I, str. 90-113, 382-396; tom II, str.827, 833-834; tom III, str. 1989-2003, 2005, 2014-2015)

OCENA CZĄSTKOWA

Wojewoda w każdej z edycji Programu prawidłowo zamieszczał ogłoszenia o naborze wniosków do Programu oraz informował zainteresowane podmioty o zasadach Programu, a także udzielał jst odpowiedzi na pytania związane z Programem. Nabór i ocena wniosków o dofinansowanie w ramach Programu przeprowadzone zostało zgodnie z obowiązującymi zasadami i w terminach umożliwiających realizację zadań. Po dokonaniu oceny merytorycznej Wojewoda terminowo przekazał Ministrowi wnioski na środki finansowe z Programu. Zbadane umowy spełniały wymogi ustawy o Funduszu Solidarnościowym oraz Programu i zostały, w edycji 2021 Programu, zawarte w obowiązującym terminie. Jednocześnie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niezamieszczeniu w BIP listy rekomendowanych gmin i powiatów, których wnioski zatwierdził Minister³².

2. Realizacja Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

Opis stanu faktycznego

2.1. Finansowanie i rozliczenie Programu

Planowane i wykorzystane kwoty środków w związku z Programem w podziałach na lata wyniosły:

a) W 2019:

- planowane – 106 801,11 zł;
- wykorzystane – 0,00 zł.

b) W 2020:

- planowane – 9 847 239,38 zł;
- wykorzystane – 5 314 917,40 zł.

c) W 2021:

- planowane – pierwotnie zawnioskowane 32 658 846,81 zł; po aktualizacji 16 329 423,41 zł;
- wykorzystane – 11 699 905,56 zł.

Planowane i wykorzystane kwoty środków, w związku z Programem, w podziale na edycje wyniosły:

a) Edycja 2019-2020:

- planowane – 9 954 040,49 zł;
- wykorzystane – 5 314 917,40 zł (53,4% środków planowanych).

b) Edycja 2021:

- planowane – pierwotnie zawnioskowane 32 658 846,81 zł; po aktualizacji 16 329 423,41 zł;
- wykorzystane – 11 699 905,56 zł (71,6% środków planowanych – po aktualizacji).

Jako główną przyczynę niepełnego wykorzystania środków przez jednostki realizujące Program, Wojewoda wskazał epidemię COVID-19 i związane z tym obawy osób zainteresowanych udziałem w Programie oraz ograniczenia w przemieszczaniu się i kontaktach społecznych, jak również zachorowania i kwarantanny/izolacja.

(akta kontroli tom I, str. 14, 21-22, 538-538A, tom II, str. 827, 831-833)

³² Co uzupełniono dopiero w trakcie niniejszej kontroli NIK.

a) Kwota środków przekazanych Wojewodzie Śląskiemu przez Ministra na realizację zadania oraz na obsługę Programu wyniosła:

- W edycji 2019-2020 Programu: 9 954 040,49 zł, z tego: 106 269,85 zł za rok 2019³³ i 9 799 592,65 zł za rok 2020³⁴ oraz koszty związane z obsługą Programu: 531,26 zł za rok 2019 i 47 646,73 zł za rok 2020³⁵.
- W edycji 2021 Programu: 16 329 423,41 zł, z tego: 15 941 565,18 zł³⁶ oraz koszty związane z obsługą Programu: 387 858,23 zł³⁷.

Urząd prowadził wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową dotyczącą realizacji Programu, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

(akta kontroli tom I, str. 601-624; tom II, str. 827, 834, 843-871)

b) Wojewoda prowadził wyodrębniony rachunek dla środków Funduszu Solidarnościowego³⁸. Wydatki związane z realizacją Programu ponoszone były za pośrednictwem tego rachunku. Nie dokonywano płatności gotówkowych.

(akta kontroli tom II, str. 827, 834)

c) Kwota środków niewykorzystanych, zwróconych przez jst wyniosła:

- w 2020 r.: 4 533 714,52 zł;
- w 2021 r.: 4 562 463,87 zł.

(akta kontroli tom I, str. 358-358B; tom II, str. 827, 831-833)

d) W badanym okresie Wojewoda pokrywał koszty obsługi Programu ze środków Funduszu Solidarnościowego. Wydatki na obsługę Programu obejmowały jeden zakup w edycji 2021 Programu i wyniosły 8 880,60 zł³⁹. Były one zgodne z wskazanym limitem wskazanym w ogłoszeniu o edycji 2021 Programu⁴⁰ i można je było jednoznacznie przypisać do Programu. Jak wyjaśnił Wojewoda: *Dokonany w 2021 roku zakup komputerów wraz z oprogramowaniem dla dwóch pracowników Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach prowadzących obsługę Programu stanowi koszt kwalifikowany w świetle rozliczenia kosztów obsługi Programu, gdyż związany jest z wydatkiem przeznaczonym na wyposażenie dwóch nowych stanowisk pracy związanych bezpośrednio z obsługą programów Funduszu Solidarnościowego.*

Był to koszt poniesiony na potrzeby niezawodnego i skutecznego działania wieloosobowego stanowiska pracy ds. obsługi Funduszu Solidarnościowego. Zgodnie z zapisami programowymi działu VII pkt. 10 „Wojewoda może pokryć koszty obsługi Programu w wysokości faktycznie poniesionej, nie więcej niż 0,5% środków

³³ W jednej transzy, w dniu 13 grudnia 2019 r., zgodnie z postanowieniami umowy nr 57/2019/AOON z dnia 26 listopada 2019 r. zawartej pomiędzy Ministrem a Wojewodą (tj. do dnia 13 grudnia 2019 r.).

³⁴ W trzech transzach: w dniu 30 stycznia 2020 r. – 4 899 796,65 zł; w dniu 15 czerwca 2020 r. – 2 449 898,00 zł i w dniu 14 września 2020 r. – 2 449 898,00 zł, zgodnie z postanowieniami umowy nr 57/2019/AOON z dnia 26 listopada 2019 r. zawartej pomiędzy Ministrem a Wojewodą (tj. odpowiednio: do dnia 31 marca 2020 r. – 4 899 796,65 zł; do dnia 30 czerwca 2020 r. – 2 449 898,00 zł i do dnia 30 września 2020 r. – 2 449 898,00 zł).

³⁵ Przekazane odpowiednio w dniach 13 grudnia 2019 r. i 30 stycznia 2020 r., zgodnie z postanowieniami umowy nr 57/2019/AOON z dnia 26 listopada 2019 r. (tj. odpowiednio do dnia 13 grudnia 2019 r. i 31 marca 2020 r.).

³⁶ W trzech transzach: w dniu 20 maja 2021 r. – 7 970 783,18 zł; w dniu 6 lipca 2021 r. – 3 985 391,00 zł i w dniu 6 października 2021 r. – 3 985 391,00 zł, zgodnie z postanowieniami umowy nr AOON/135/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. zawartej pomiędzy Ministrem a Wojewodą (tj. odpowiednio: w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy – 7 970 783,18 zł; do dnia 9 lipca 2021 r. – 3 985 391,00 zł i do dnia 8 października 2021 r. – 3 985 391,00 zł).

³⁷ Przekazane w dniu 20 maja 2021 r., zgodnie z postanowieniami umowy nr AOON/135/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. (tj. w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy).

³⁸ NBP O/O Katowice - numer 94 1010 1212 0053 5318 9230 0000.

³⁹ Dostawa dwóch zestawów składających się z laptopa z oprogramowaniem, monitora, klawiatury i myszy na łączną kwotę 17 761,20 zł brutto (Ze środków Funduszu Solidarnościowego po 8 880,60 zł w ramach Programu oraz Programu Opieka Wytchnieniowa) – poddany szczegółowemu badaniu.

⁴⁰ Zgodnie z treścią ogłoszenia o konkursie ofert w Programie – edycja 2021, Wojewoda może pokryć koszty obsługi Programu w wysokości faktycznie poniesionej, nie więcej niż 0,5% środków przekazanych na realizację tego Programu. Środki przekazane na realizację programu w edycji 2021 wyniosły 16 329 423,41 zł, a kwota wydatkowana na obsługę Programu stanowiła 0,05% tych środków.

przekazanych na realizację tego Programu”, ponadto Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w przekazanym do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 22 września 2020 r. nr BON-IX.72.10.78.2020.AKU w sprawie zajęcia stanowiska w kwestii dotyczącej między innymi katalogu wyznaczającego ramy wydatków środków Funduszu Solidarnościowego przekazanych na koszty obsługi programu wskazał, że wydatkami kwalifikowanymi są m.in. wydatki związane z zakupem materiałów biurowych i wyposażenia.

Urząd dokonał opisu dokumentacji finansowo-księgowej (faktury związanej ww. zakupem) zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴¹?

(akta kontroli tom I, str. 538-538A, 585, 589, 672-740; tom III, str. 2004-2005, 2014)

e) Sprawozdania z realizacji Programu zostały przekazane Ministrowi przez Wojewodę w wyznaczonych terminach⁴².

(akta kontroli tom I, str. 539-596)

f) W latach 2019-2021 w zakresie Programu nie wystąpiły przypadki, w których Wojewoda umorzył, odroczył terminy spłaty lub rozłożył na raty należności, a także wydał decyzje o zwrocie środków w związku z ich wykorzystaniem niezgodnie z przeznaczeniem albo pobraniem nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

(akta kontroli tom I, str. 14-15, 22, 539-596)

g) Szczegółowe badanie postępowań wskazanych w obszarze 1 pkt 2 niniejszego wystąpienia wykazało, iż:

- We wszystkich 15 postępowaniach, w których doszło do zawarcia umowy, Wojewoda Śląski przekazał środki na realizację Programu w terminach i wysokości zgodnych z zapisami umownymi.

(akta kontroli tom II, str. 972-1344; tom III, str. 1345-1954)

- W poddanych szczegółowemu badaniu przypadkach Beneficjenci środków na realizację Programu składali Wojewodzie wymagane rozliczenia i sprawozdania w wymaganym terminie. Jednocześnie w przypadku pięciu z 15 szczegółowo zbadanych postępowań⁴³ jst dokonały zwrotu niewykorzystanych środków związanych z realizacją Programu z opóźnieniem, po wezwaniu do ich zwrotu wraz z odsetkami. Po zakończonym procesie sprawozdawczym Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Urzędu sporządzał rozliczenie środków z Funduszu Solidarnościowego w zestawieniu w zakresie działu 853, rozdział 85326 § 2170 i przekazywał je do Wydziału Finansów i Budżetu Urzędu do dalszego

⁴¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

⁴² a) W edycji 2019-2020 termin wynikający z działu XII pkt 3 Programu – *Roczne sprawozdanie z realizacji Programu w 2019 r. wojewoda przekazuje do Ministra do dnia 20 lutego 2020 r., a za rok 2020 do dnia 20 lutego 2021 r. Faktyczny termin przekazania sprawozdania – za rok 2019 – 13 lutego 2020 r.; za rok 2020 – 26 stycznia 2021 r.*

b) W edycji 2021 termin wynikający z działu XIII pkt 3 Programu – *Wojewoda przekazuje do Ministra sprawozdanie z realizacji Programu, obejmujące rozliczenie środków z Funduszu Solidarnościowego w zakresie rzeczowym i finansowym, w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania. Faktyczny termin przekazania sprawozdania – 28 stycznia 2022 r.*

⁴³ Trzy jst w edycji 2019-2020: Miasto Częstochowa, Miasto Rybnik, Miasto Zabrze oraz dwie jst w edycji 2021: Powiat Bieruńsko-Lędziński, Powiat Pszczyński.

procedowania. W przekazanych zestawieniach w uwagach zawarto rodzaj środków przypisanych do zwrotu i termin naliczenia odsetek od nieterminowych wpłat.

(akta kontroli tom II, str. 921-967, 972-1344; tom III, str. 1345-1988, 2054-2073)

- Liczba godzin usług asystenckich zrealizowana przez pięć szczegółowo zbadanych jednostek w edycji 2019-2020 Programu wyniosła 60 652,5, wobec deklarowanych 75 970 godzin. Cztery z pięciu jst nie osiągnęły założonego poziomu realizacji godzin asystenckich⁴⁴. Natomiast w edycji 2021 Programu, 10 zbadanych jst zrealizowało 113 847 godzin usług asystenckich, wobec deklarowanych 169 085 godzin. Sześć z dziesięciu jst nie osiągnęło założonego poziomu realizacji godzin asystenckich⁴⁵. Jako główne przyczyny nieosiągnięcia zakładanego poziomu realizacji godzin asystenckich w poszczególnych jst Wojewoda wskazał epidemię COVID-19 i związane z nią opóźnienia, spadek zainteresowania usługami asystenckimi, ograniczenia mobilności i aktywności społecznej, kwarantannę oraz izolację, a także obawy ze strony potencjalnych uczestników Programu.

Łączna liczba asystentów osoby niepełnosprawnej zatrudnionych przez pięć zbadanych jst w edycji 2019-2020 Programu wyniosła 135, wobec deklarowanych 107. Dwie z pięciu jst nie osiągnęły założonego poziomu zatrudnienia asystentów⁴⁶. Natomiast w edycji 2021 Programu, 10 zbadanych jst zatrudniło 403 asystentów, wobec deklarowanych 245⁴⁷. Wojewoda Śląski podał, iż w przypadku dwóch ww. jst nie osiągnięto zakładanego poziomu zatrudnienia asystentów ze względu na obawy potencjalnych uczestników Programu związane z epidemią COVID-19, związane z tym mniejsze zainteresowanie udziałem w programie i w konsekwencji zatrudnienie mniejszej liczby asystentów.

(akta kontroli tom II, str. 872-894, 972-1344; tom III, str. 1345-1954, 2004, 2012-2014, 2038-2044)

- Liczba osób objętych usługami asystenckimi w pięciu szczegółowo zbadanych jednostkach w edycji 2019-2020 Programu wyniosła 422⁴⁸ (wobec deklarowanych 289 osób⁴⁹). Jedna z pięciu jst nie osiągnęła planowanej liczby osób objętych usługami asystenckimi w ogóle⁵⁰. Dwie z pięciu jst nie osiągnęły planowanej liczby osób objętych usługami asystenckimi w kategorii „osób mających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności”⁵¹. Natomiast w edycji 2021 w 10 zbadanych jst objęto usługami asystenckimi 596 osób⁵² (wobec deklarowanych 452 osób⁵³). Trzy z 10 jst nie osiągnęły planowanej liczby osób objętych usługami asystenckimi w kategorii „dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem

⁴⁴ Częstochowa, Rybnik, Świętochłowice, Zabrze.

⁴⁵ Sosnowiec, Powiat Żywiecki, Powiat Bieruńsko-Lędziński, Powiat Pszczyński, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza.

⁴⁶ Jasienica, Świętochłowice.

⁴⁷ Jedna z dziesięciu jst nie osiągnęła założonego poziomu zatrudnienia asystentów – Czechowice-Dziedzice.

⁴⁸ Z tego 314 osób mających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i 108 osób mających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

⁴⁹ Z tego 144 osoby mające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i 145 osób mających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

⁵⁰ Świętochłowice.

⁵¹ Częstochowa i Zabrze.

⁵² Z tego 427 osób mających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, 132 osoby mające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i 37 dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności.

⁵³ Z tego 311 osób mających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, 94 osoby mające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i 47 dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności.

o niepełnosprawności⁵⁴. Jedna z 10 jst nie osiągnęła planowanej liczby osób objętych usługami asystenckimi w kategorii „osób mających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności”⁵⁵. Jedna z 10 jst nie osiągnęła planowanej liczby osób objętych usługami asystenckimi w kategoriach „dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności” i „osób mających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności”⁵⁶. Jak wyjaśnił Wojewoda, przyczyną powyższego było m.in.: mniejsze od zakładanego zainteresowanie udziałem w Programie w poszczególnych grupach, zrekompensowane udziałem osób niepełnosprawnych z innych grup, epidemia COVID-19 i związane z nią obawy i ograniczenia.

(akta kontroli tom II, str. 972-1344; tom III, str. 1345-1954, 2038-2044)

- W czterech z 15 przypadków przekazane środki zostały wykorzystane w całości. W pozostałych przypadkach niewykorzystane środki wraz z odsetkami zostały zwrócone na konto Wojewody.

(akta kontroli tom II, str. 972-1344; tom III, str. 1345-1988, 2004, 2008-2011)

- Wojewoda rzetelnie analizował i rozliczał środki finansowe przyznane gminom i powiatom. Wydatki zostały poniesione zgodnie z zawartymi umowami, ogłoszeniem oraz złożonym wnioskiem.
- Urząd nie badał kwalifikowalności wydatków w trakcie rozliczania udziału jst w Programie. Jak podał Wojewoda: *Na etapie rozliczania realizacji Programów w edycjach 2019-2020 oraz 2021 Urząd nie badał kwalifikowalności wydatków poniesionych przez JST na realizację Programów. Opracowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej wzory zestawień i sprawozdań jako załączniki do Programów, nie zawierały/nie wymagały zbierania ww. danych z JST. Ponadto badanie dokumentacji związanej z wszystkimi poniesionymi wydatkami w okresie sprawozdawczości z realizacji zadania, ze względu na ich złożoność uniemożliwiłoby terminowe wywiązanie się Wojewody z przekazania sprawozdania do Ministerstwa. Kwalifikowalność kosztów badana jest na etapie działań kontrolnych przeprowadzanych podczas zaplanowanych kontroli.*

(akta kontroli tom II, str. 968-1344; tom III, str. 1345-1954, 2005, 2014)

- Z 15 zawartych umów poddanych szczegółowemu badaniu, 11 nie zostało w pełni zrealizowanych, z tego cztery w edycji 2019-2020 i siedem w edycji 2021. W rozliczeniach, zgodnie z wzorem dokumentu rozliczeniowego każdorazowo wykazywano podlegające zwrotowi niewykorzystane środki na realizację Programu i jego obsługę oraz odsetki od nich.

(akta kontroli tom II, str. 968-1344; tom III, str. 1345-1988)

- W badanym okresie przeprowadzono jedną kontrolę planową dot. realizacji Programu – w Urzędzie Miasta w Świętochłowicach, co zostało szczegółowo opisane w obszarze 2, ppkt 2.2., lit. c) wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom I, str. 15, 24-27, 340-381; tom II, str. 670-671, 968-1344; tom III, str. 1345-1954, 2004-2007)

⁵⁴ Tarnowskie Góry, Sosnowiec, Powiat Pszczyński.

⁵⁵ Konopiska.

⁵⁶ Powiat Bieruńsko-Lędziński.

2.2. Nadzór, kontrola i koordynacja Programu

a) Wojewoda sprawował nadzór nad prawidłową realizacją Programu oraz umów zawartych z jst. W szczególności podejmowane były następujące działania:

- Edycja 2019-2020: rok 2019 - brak realizacji; rok 2020 – nadzór nad:

- wypełnianiem obowiązków i uprawnień informacyjnych przez jst, wynikających z § 5 zapisów umownych – poprzez akceptację materiałów promocyjno-informacyjnych;
- realizacją Programu przez jst – poprzez gromadzenie i przekazanie do Ministra danych, dotyczących liczby jednostek realizujących Program, rezygnacji z realizacji Programu, liczby osób niepełnosprawnych objętych wsparciem, średniej liczbie godzin usług asystenta przypadających na jednego uczestnika Programu, uwag oraz sugestii dot. realizowanego Programu, liczbie osób niepełnosprawnych objętych wsparciem, liczbie wykonanych godzin usług asystenckich, wykorzystanych środkach Funduszu Solidarnościowego, ponadto udzielano odpowiedzi na interpelacje poselskie;
- rozliczaniem środków finansowych przyznanych gminom/powiatom na realizację Programu i koszty obsługi – poprzez analizę przekazanych zestawień oraz sprawozdań z realizacji Programu;

- Edycja 2021 – nadzór nad:

- wyznaczeniem koordynatora jednostek realizujących Program i przekazaniem danych kontaktowych pracownika wykonującego to zadanie; jak również przekazanie jst po podpisaniu umowy istotnych informacji, dotyczących realizacji Programu;
- wypełnianiem obowiązków i uprawnień informacyjnych przez jst, wynikających z § 5 zapisów umownych – poprzez akceptację materiałów promocyjno-informacyjnych;
- realizacją Programu przez jst poprzez przekazywanie następujących danych i informacji do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (wyjaśnienia dotyczące realizacji Programu w związku z interpelacjami poselskimi – stan na miesiąc czerwiec 2021 r.; informacja o jst realizujących Program – podpisane umowy/rezygnacje; dane o realizacji Programu – stan na 30 czerwca 2021 r.; dane o realizacji Programu za okres od 1 stycznia do 31 sierpnia 2021 r.; dane dot. Programu w podziale na edycje 2019-2020 i 2021);
- rozliczaniem środków finansowych przyznanych gminom/powiatom na realizację Programu i koszty obsługi poprzez analizę przekazanych zestawień oraz sprawozdań z realizacji Programu.

(akta kontroli tom I, str. 15, 22-24, 121-339)

b) W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r. do Urzędu nie wpłynęły skargi ani wnioski dotyczące realizacji Programu. Nie przeprowadzono również kontroli wewnętrznych w tym zakresie.

(akta kontroli tom I, str. 15, 24, 670-671)

c) Jak wyjaśnił I Wicewojewoda, ze względu na sytuację kadrową oraz pandemiczną, w planie kontroli na 2020 rok Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Urzędu nie wskazał jst realizujących programy z Funduszu Solidarnościowego. Późniejszy stan epidemiczny kraju uniemożliwił dokonywanie zmian w tym zakresie, ponieważ działania kontrolne były czasowo zawieszane. Po uzupełnieniu wakatu dwóch stanowisk pracy do wieloosobowego stanowiska pracy ds. obsługi Funduszu Solidarnościowego Wydział Rodziny i Polityki Społecznej w planie kontroli na 2021 rok wskazał do działań nadzorczych jedną jednostkę realizującą Program w 2020 r. W 2021 roku przeprowadzono czynności kontrolne w Urzędzie Miasta

w Świętochłowicach⁵⁷. Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania określonego w Programie resortowym w ramach Funduszu Solidarnościowego pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 zgodnie z umową nr PSI.946.7.39.2019 zawartą dnia 1 lutego 2020 r. z Wojewodą Śląskim. Realizację Programu w zakresie merytorycznym i finansowo-księgowym oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. W wyniku przeprowadzonej kontroli sformułowano następujące zalecenia pokontrolne:

- realizację Programów finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego w oparciu o zasady zawarte w przepisach ustawy o Funduszu Solidarnościowym, zapisy programowe oraz umowę zawartą z Wojewodą,
- wzmocnienie nadzoru nad pracownikami realizującymi zadanie w zakresie prawidłowości wypełniania zapisów umownych i programowych, w szczególności:
 - wypełniania obowiązków i uprawnień informacyjnych;
 - prawidłowego wypełniania kart realizacji;
 - posługiwania się załącznikami do Programu zgodnie z ich wzorem,
- zmianę nazwy wyodrębnionego dla środków Funduszu Solidarnościowego rachunku bankowego Gminy Świętochłowice.

Projekt wystąpienia pokontrolnego został przekazany jednostce kontrolowanej 10 listopada 2021 r. (jednostka kontrolowana nie wniosła zastrzeżeń). W dniu 16 grudnia 2021 r. przekazano jednostce kontrolowanej wystąpienie pokontrolne wraz z pouczeniem o konieczności przekazania w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań. Jednostka kontrolowana w dniu 11 stycznia 2022 r. przekazała odpowiedź, zgodnie z którą wszystkie uwagi, wnioski i zalecenia zostały przyjęte do wiadomości i stosowania przez instytucję i pracowników realizujących zadania w ramach programu.

W planie kontroli na 2022 r. przewidziano trzy kontrole dotyczące oceny prawidłowości realizacji zadania określonego w Programie resortowym w ramach Funduszu Solidarnościowego pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020. Jednostki przewidziane do kontroli to miasta: Zabrze, Będzin i Piekary Śląskie).

(akta kontroli tom I, str. 15, 24-27, 340-381; tom II, str. 670-671; tom III, str. 2004, 2007)

d) Wojewoda koordynował zadania w ramach kontrolowanego Programu zgodnie z zapisami art. 16 ust. 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym oraz zapisami programowymi określającymi zadania Wojewody w tym zakresie. Koordynacja polegała m.in. na:

- ogłoszeniu w BIP na stronie podmiotowej Wojewody informacji o naborze wniosków, jak również informacji na stronie Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej o wydłużeniu terminów i zmianach w programie⁵⁸;

⁵⁷ W terminie od 28 września do 7 października 2021 r.

⁵⁸<https://suw.bip.gov.pl/aon-edycja-2019-2020/asystent-osobisty-osoby-niepelnosprawnej.html>,
https://suw.bip.gov.pl/aon-edycja-2021/433186_asystent-osobisty-osoby-niepelnosprawnej.html,
<https://www.katowice.uw.gov.pl/wydzial/wydzial-rodziny-i-polityki-spolecznej/asystent-osobisty-osoby-niepelnosprawnej-edycja-2021>.

- przekazaniu za pośrednictwem platformy ePUAP informacji o naborze wniosków;
- telefonicznym udzielaniu informacji o zasadach i warunkach Programu oraz naboru wniosków;
- przeprowadzeniu naboru wniosków wraz z przekazywaniem informacji o zmianach terminów i załączników do Programu;
- ocenie wniosków pod względem formalnym i merytorycznym zgodnie z zapisami programowymi i kryteriami ustawowymi; dodatkowo w edycji 2021 według załącznika nr 11 do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021 „Karta oceny wniosku gminy/powiatu”;
- sporządzeniu i przekazaniu Ministrowi wniosków na środki finansowe wraz z listą rekomendowanych wniosków oraz aktualizacji w edycji 2021;
- informowaniu gmin/powiatów o obowiązku i terminie złożenia oświadczenia o przyjęciu lub rezygnacji ze środków przyznanych w ramach Programu;
- przekazywaniu gminom/powiatom środków finansowych z Programu – w kompetencji Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej pozostawało przekazanie Wydziałowi Finansów i Budżetu polecenia uruchomienia środków w ramach Programu: edycji 2019-2020 i 2021 – Dział 853, rozdział 85326 §2170;
- informowaniu o obowiązku terminowego sporządzenia i przekazania do wojewody zestawienia i sprawozdania oraz zwrotu niewykorzystanych środków z odsetkami; o aktualizacji wzorów w edycji 2019-2020; o konieczności złożenia ewentualnej korekty.

W ramach ww. koordynacji Wojewoda przekazywał gminom i powiatom informacje uzyskane od Ministra dotyczące uszczegółowienia zasad realizacji Programu. Powyższe dotyczyły następujących zagadnień:

- podjęcia przez jst uchwały;
- rodzaju udokumentowania doświadczenia asystentów;
- kolejności wypełniania dokumentów;
- czy w czasie korzystania z usług asystenta nie mogą być świadczone inne usługi;
- czy asystent może mieć pod opieką więcej niż jednego uczestnika w tym samym czasie;
- kwalifikowalności kosztów;
- odpłatności uczestnika za usługi asystenta;
- czy koszty asystenckie przelicza się na jednego asystenta czy uczestnika programu;
- jak należy rozumieć zapisy, że gmina/powiat umożliwi osobie niepełnosprawnej samodzielny wybór asystenta;
- przekazanie kosztów obsługi z Funduszu Solidarnościowego organizacjom pozarządowym realizującym zadanie;
- potrzeby stworzenia harmonogramu dla danego beneficjenta;
- zmian względem wniosku;
- aneksowania i modyfikacji umów;
- planowanej liczby uczestników;
- możliwości wprowadzenia funkcji Opiekuna Faktycznego;

- czy uczestnik Programu może korzystać też z innych programów;
- formy zatrudnienia asystentów;
- sposobu obliczania wynagrodzenia;
- wytycznych w związku z ogłoszeniem stany pandemii;
- nowelizacji programów;
- zmian wzorów jako załączników do programu;
- pojęcia członka rodziny;
- rozbieżności w zapisach programów w ramach Funduszu Solidarnościowego;
- katalogu czynności usług asystenckich;
- możliwości przesunięcia zaoszczędzonych środków kosztów pośrednich na realizację usług.

(akta kontroli tom I, str. 15, 27-113, 382-536)

e) W związku z realizacją Programu Wojewoda Śląski otrzymywał pytania od gmin i powiatów biorących udział w jego realizacji. Jak podał Wojewoda: *W kwestii liczby zapytań możliwa jest wyłącznie do ustalenia szacunkowa wartość, która nie zawiera liczbnych, bieżących odpowiedzi telefonicznych, a wynosi 75. Żadne pytanie kierowane przez jednostki realizujące Programy nie pozostało bez odpowiedzi.* Najczęściej zadawane pytania dotyczyły: formy zatrudnienia asystenta, kwalifikacji asystentów, zmian w stosunku do złożonego wniosku, rachunku bankowego do obsługi środków z Programu, aneksowania umowy dot. udziału w Programie, rozliczania kosztów, zmniejszenia zakresu rzeczowego zadania, kosztów kwalifikowanych, zaświadczeń od psychologa oraz możliwości samodzielnego wyboru asystentów przez beneficjentów.

Powyższe zagadnienia były na bieżąco przekazywane do Ministra, a otrzymane odpowiedzi były udostępniane jst.

(akta kontroli tom I, str. 4, 6-9; tom II, str. 827, 835, 842)

f) Zagadnienia dot. monitoringu przebiegu realizacji Programu zostały opisane w obszarze 2, pkt 2.2. ppkt a) niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Gminy i powiaty terminowo składały wymagane (częściowe i końcowe) zestawienia oraz sprawozdania z realizacji Programu. Wojewoda rzetelnie analizował i weryfikował otrzymywane sprawozdania.

(akta kontroli tom I, str. 15, 22-24; tom II, str. 827, 835, 972-1344; tom III, str. 1345-1954)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wojewoda Śląski terminowo przekazywał jst środki na realizację Programu, a także rzetelnie analizował i rozliczał przyznane środki po zakończeniu jego realizacji. Ponadto Wojewoda monitorował, koordynował i sprawował rzetelny nadzór nad realizacją Programu, a także przeprowadził kontrolę realizacji Programu, a także zaplanował kolejne kontrole w tym zakresie.

III. Uwagi i wnioski

Uwzględniając działania Urzędu podjęte w trakcie kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 13 września 2022 r.

Kontroler
Michał Nowak
Starszy inspektor kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

.....